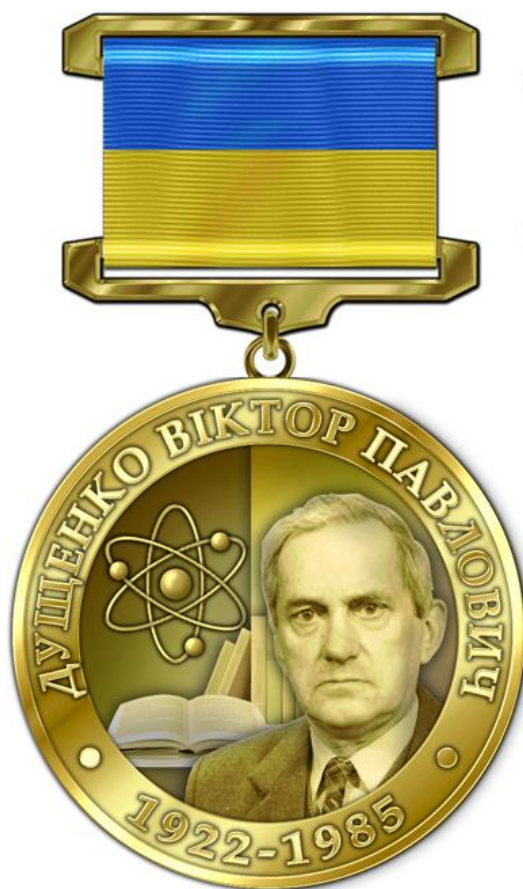

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

**присвячена 95-річчю від дня народження доктора технічних наук,
професора Дущенко Віктора Павловича**

Збірник матеріалів конференції

**25-26 травня 2017 року
м. Київ, Україна**

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Національна академія педагогічних наук України
Академія вищої освіти України
Інститут тепло- і масообміну імені А.В. Ликова НАНБ (Республіка Білорусь)
Інститут технічної теплофізики НАН України
Шуменський університет імені Єпископа Костянтина Преславського (Болгарія)
Каширський інженерно-економічний інститут (Республіка Узбекистан)
Національний університет харчових технологій
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Рівненський державний гуманітарний університет
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Міжнародна науково-практична конференція

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ
ОСВІТИ І НАУКИ**

**присвячена 95-річчю від дня народження доктора технічних наук,
професора Дуценка Віктора Павловича**

Збірник матеріалів конференції

**25-26 травня 2017 року
м.Київ, Україна**

Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фізико-математичної освіти і науки», присвяченої 95-річчю від дня народження доктора технічних наук, професора **Дущенка В.П.** 25-26 травня 2017 року, Київ, Україна – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – С.250.

Організаційний комітет

В.П. Андрущенко – ректор НПУ імені М.П. Драгоманова, академік НАПН України, член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор (**голова оргкомітету**);

М.В. Працьовитий – декан Фізико-математичного факультету НПУ імені М.П. Драгоманова, доктор фізико-математичних наук, професор (**заступник голови оргкомітету**);

Г.М. Торбін – проректор з наукової роботи НПУ імені М.П. Драгоманова, доктор фізико-математичних наук, професор (**заступник голови оргкомітету**);

І.Т. Горбачук – завідувач кафедри методології та методики навчання фізико-математичних дисциплін вищої школи НПУ імені М.П. Драгоманова, академік АНВО України, професор (**заступник голови оргкомітету**);

С.А. Пудченко – аспірант кафедри методології і методики навчання фізико-математичних дисциплін вищої школи НПУ імені М.П. Драгоманова (**відповідальний секретар**);

М.С. Корець – проректор з науково-педагогічної та адміністративно-господарчої роботи, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальнотехнічних дисциплін;

В.П. Сергієнко – декан факультету перепідготовки та підвищення кваліфікації НПУ імені М.П. Драгоманова, доктор педагогічних наук, академік АНВО України, професор, завідувач кафедри комп'ютерної інженерії, заслужений працівник освіти;

А.В. Касперський – доктор педагогічних наук, кандидат фізико-математичних наук, академік АНВО України, професор, завідувач кафедри прикладних природничо-математичних дисциплін, відмінник освіти України;

В.Ф. Заболотний – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізики і методики навчання фізики, астрономії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

Я.В. Гончаренко – кандидат фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри вищої математики НПУ імені М.П. Драгоманова;

І.М. Гасюк – декан фізико-технічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор фізико-математичних наук, професор;

Н.Н. Гринчик – доктор технічних наук, Інститут тепло- і масобміну імені А.В. Лыкова НАН Беларусі;

М.В. Дідовик – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізики і методики навчання фізики, астрономії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

М.В. Лазаренко – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри фізики Національного університету харчових технологій;

О.К. Ткаченко – кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри фізики Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Ю.А. Мусієнко – старший викладач НПУ імені М.П. Драгоманова.

Передмова

Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фізико математичної освіти і науки», присвяченої 95 річниці від дня народження видатного діяча освіти і науки України, завідувача кафедри загальної фізики КДПІ імені О.М. Горького, нині НПУ імені М.П. Драгоманова, професора Дущенко Віктора Павловича.

Наукові праці учнів наукової школи В.П. Дущенко та багатьох інших науковців України, Білорусі, Болгарії, Франції, Узбекистану, Алжиру представлені у вигляді пленарного засідання та трьох тематичних напрямів секційного засідання.

Секція I. Дослідження в галузі теплофізики дисперсних і полімерних матеріалів.

Секція II. Історія, методологія і методи навчання фізико-математичних дисциплін у ВНЗ.

Секція III. Сучасні комп'ютерні технології в освіті і науці.

Наукова і практична спадщина професора Дущенко В.П. неоціненна як з точки зору пізнання набутого досвіду науковця, професіонала у галузі молекулярної теплофізики, тепло-, масо- і електропереносу у дисперсних капілярно-пористих середовищах, у галузі теплофізики полімерних матеріалів і композитів на їх основі, так і практики проведення експериментальних досліджень, а також досвіду мудрого вихователя, вчителя-новатора у галузі дидактики, психології та педагогіки.

Від організаційного комітету семінару велика вдячність всім колегам і друзям, послідовникам наукової школи професора Дущенко В.П., які знайшли можливість взяти участь у роботі конференції і представити свої наукові здобутки.

Покладатимемо надію на подальшу дружбу і співпрацю у галузі великої науки і сучасної освіти.

Шановні учасники конференції!

Від імені багатотисячного колективу драгоманівців, від імені керівництва університету вітаю Вас з початком роботи Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фізико-математичної освіти і науки», присвяченої 95 річниці від дня народження видатного вченого, педагога і вихователя студентської молоді, доктора технічних наук, професора Віктора Павловича Дущенка.

Наукова, науково-методична, організаційна, психолого-педагогічна спадщина професора Дущенка В.П. надзвичайно велика і цю спадщину потрібно вивчати, обдумувати і трансформувати у навчальний процес вищої школи для підготовки вчителів нового покоління сучасної української школи.

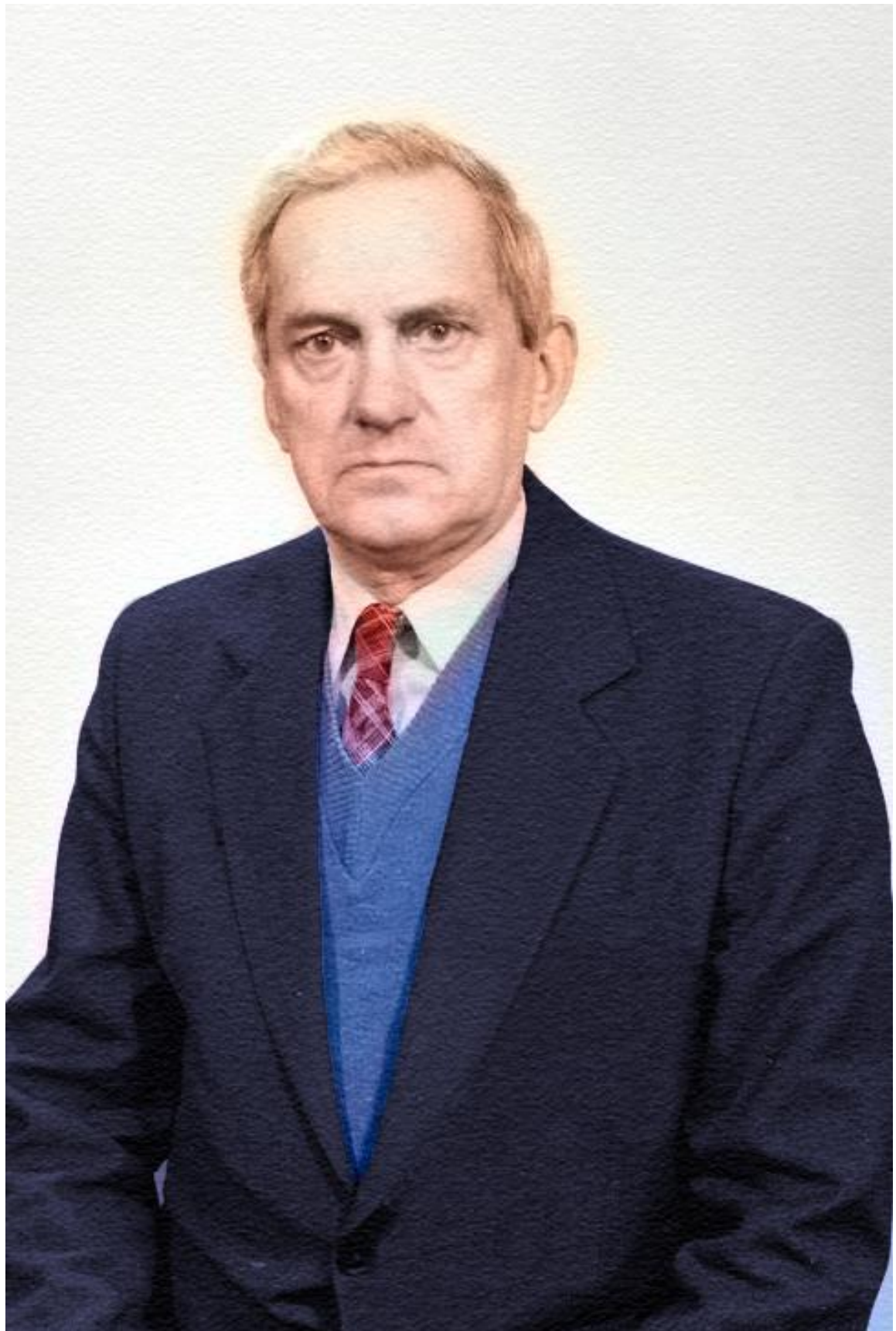
В університеті, на кафедрах і факультетах формується добра традиція через аспірантуру та захист дисертацій, через написання монографій та посібників вивчати спадщину видатних науковців, педагогів, організаторів освіти, їх наукові школи, ідеї і методичні підходи щодо навчання та виховання молоді.

Такі дослідження формують відчуття єдності, родинності і неперервності поколінь та продовження пам'яті про своїх вчителів, збереження традицій, прихильності до науки, пізнання світу і самих себе у порівнянні. Збереження любові і поваги до тих, кого знали, з ким жили і працювали. Для виховання і самовиховання, для прикладу наступним поколінням.

Може хтось колись згадає і нас, прочитавши наші і ваші результати праці.

Я вітаю присутніх і відсутніх авторів наукових праць, представлених у збірнику матеріалів конференції, і бажаю успішної та результативної роботи на користь освіти і науки України.

*З повагою,
ректор НТТУ ім. М.П. Драгоманова,
доктор філософських наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
академік Асоціації ректорів
педагогічних університетів Європи
В.П. Андрущенко*

Дущенко Віктор Павлович
(1922-1985)

Народився В.П. Дущенко 19 червня 1922 року в м. Кременчуці Полтавської області. У 1928 році вступив до першої фабрично-заводської семирічки (ФЗС), яку на «відмінно» закінчив у 1935 році. Одразу після закінчення ФЗС вступає у середню школу, яку закінчує у 1938 році так само на «відмінно». Маючи атестат відмінника вступає до Кременчуцького педагогічного інституту на фізико-математичний факультет. Закінчує 2 курси. Закінчити повний курс навчання у Кременчуцькому інституті В.П. Дущенку не пощастило, оскільки у 1940 році він був призваний до лав Червоної Армії. Під час Другої світової війни воював на Центральному і Першому Білоруському фронтах. У грудні 1945 року згідно Указу Президії Верховної Ради СРСР, як такий, що не закінчив ВУЗ, був демобілізований з армії. Вже у лютому 1946 року поступає на 2 курс (4 семестр) фізико-математичного факультету Київського державного педагогічного інституту імені О.М. Горького і у 1948 році його закінчує. З 1948 по 1951 роки навчався в аспірантурі на кафедрі фізики зі спеціальності "молекулярна фізика" під керівництвом професора М.Ф. Казанського.

З 1951 по 1955 роки працював на посаді завідувача кафедри фізики Івано-Франківського педагогічного інституту. У 1952 р. Віктор Павлович Дущенко захистив кандидатську дисертацію на тему "Дослідження фізичного змісту критичних точок кривих швидкості сушіння колоїдних капілярно- пористих речовин". З 1955 року В.П. Дущенко - доцент кафедри фізики Київського інституту харчової промисловості, а з вересня 1963 року - доцент кафедри фізики КДПІ. У 1968-1985 роках В.П. Дущенко завідував кафедрою фізики, а потім кафедрою загальної фізики КДПІ імені О.М. Горького.

В 1977 р. В.П. Дущенко захистив докторську дисертацію "Кинетика и динамика внутреннего тепло- и массопереноса в твердых дисперсных системах" зі спеціальності "теплофізика". В 1978 році йому було присвоєно вчене звання професора.

Віктор Павлович Дущенко за час роботи в КДПІ імені О.М. Горького відзначався глибокими знаннями в усіх галузях фізичної науки, проявляв широку ерудицію, високу культуру, душевну теплоту і простоту у взаєминах з викладачами, аспірантами і студентами. Він був відомим вченим теплофізиком не лише в Україні, але й за її межами. У 70-80-х роках професор В.П. Дущенко був головою секції "Теплофізичні властивості речовини" Наукової ради з теплофізики АН УРСР та керував науковою роботою аспірантів і співробітників кафедри загальної фізики. Під керівництвом професора В.П. Дущенко було підготовлено і захищено 3 докторські та 37 кандидатських дисертацій.

Професор В.П. Дущенко є автором понад 300 наукових праць, в тому числі підручників і навчальних посібників для педінститутів і шкіл. Серед них: Дущенко В.П., Кучерук І.М. Курс загальної фізики: «Фізичні основи механіки. Молекулярна фізика і термодинаміка»: навч. посібник. – К.: Вища шк., 1987. – 430 с.; Кучерук І.М., Дущенко В.П. Загальна фізика. «Оптика.» Квантова фізика»: навч. посібник. – К.: Вища шк., 1991. – 463 с.; Фізичний практикум: навч. посібник для пед. ін-тів / В.П. Дущенко, В.М. Барановський, П.В. Бережний та ін.; за заг. ред. В.П. Дущенко. – К.: Вища шк., 1981. – Ч. 1. – 248 с.; Теоретична фізика. «Класична механіка»: Навч. посібник для фіз.-мат. фак-тів пед. ін-тів / В.О. Андреев, В.П. Дущенко, А.М. Федорченко. – К.: Вища шк., 1984. – 224 с.

У системі Академії наук УРСР Дущенко В.П. був членом і головою методичних рад Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти та Міністерства народної освіти України, членом редакційних колегій ряду наукових журналів у галузі теплофізики, членом редакційної Ради з фізики видавництва "Вища школа", членом Наукової ради з проблем "Масо- і теплоперенос у технологічних процесах" Держкомітету Ради Міністрів СРСР по науці і техніці та виконував інші організаційно-наукові роботи на громадських засадах. В.П. Дущенко був незмінним членом Вченої ради та головою бібліотечної ради в КДПІ.

В.П. Дущенкою була створена власна наукова школа у галузі тепломасопереносу. Дослідження, які він започаткував, продовжують його учні в Україні та за її межами: доктори наук, професори – М. І. Шут, О.Ф. Буляндра, П.П. Луцик, І.М. Кучерук, Б. С. Колупаєв, А.В. Касперський, І.Т. Горбачук; В.М. Барановський, В.В. Левандовський, Т.Г. Січкарь, І.А. Романовський, М.В. Клименко, Ю.М. Краснобокий, В.С. Титюченко, М.С. Панченко, В.М. Смола, Орландо Лопес та інші.

За багаторічну сумлінну педагогічну діяльність та успіхи у науковій роботі професор В.П. Дущенко був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, нагрудними знаками "Отличник просвещения СССР" і "Відмінник народної освіти УРСР", медаллю "За трудову доблесть" та іншими нагородами. Помер В.П. Дущенко 5 листопада 1985 року на 64 році життя.

Тематичний напрям

**Історія, методологія
і методи навчання
фізико-математичних
дисциплін у ВНЗ**

Секція II

Грищенко О.С.
студентка 41 ФМІ групи
Фізико-математичного факультету
grychenko1119@gmail.com

Пудченко С.А.
аспірант кафедри методології та методики
навчання фізико-математичних дисциплін вищої школи
НПУ імені М.П.Драгоманова
dirkivc@ukr.net

М.М. БОГОЛЮБОВ – ТВОРЕЦЬ ФІЗИКИ СУЧАСНОСТІ

Вченим я став у Великій Кручі

Серед видатних вчених ХХ століття особливе місце посідає надзвичайно обдарована людина, академік, математик і механік, педагог, засновник абсолютно нової галузі математичної фізики – Микола Миколайович Боголюбов.

Народився М.Боголюбов 8 серпня 1909 року в Нижньому Новгороді. Його батько, Микола Михайлович, був професором богослов'я, а мати, Ольга Миколаївна, викладачем музики. Крім Миколи, або як його любили називати в дитинстві, Котя, родина Боголюбових мала ще двох синів: найстаршого Михайла і наймолодшого Олексія.

Батько, будучи високоосвіченою людиною, уважно ставився до навчання і виховання сина, займався з ним геометрією, вивченням іноземних мов.

У 1918 році родина Боголюбових переїхала до села Велика Круча Полтавської області, де Микола був прийнятий до школи-семирічки. Двоповерхове приміщення колишньої церковно-приходської школи, що знаходилось в центрі села, стало єдиним навчальним закладом, який він закінчив у своєму житті..

У 1922 році родина М. Боголюбова переїхала до Києва і, саме в той час, 14-річного хлопчика, помітили і залучили до співпраці академіки Д.О. Граве і М.М. Крилов. Боголюбов брав участь у семінарах кафедри математичної фізики Київського університету, свою першу наукову працю він написав у віці 15 років.

У 1932 році була надрукована праця М. Боголюбова «Новые методы вариационного исчисления».

Його роботи з математики і механіки можна поділити на 2 цикли. До першого циклу досліджень можна віднести проблеми варіаційного числення. Наступний цикл праць присвячено проблемам статистичної фізики. Тут він вивів кінетичне рівняння в теорії надтекучості, створив послідовну теорію надпровідності, розробляв проблеми квантової теорії поля. Результати досліджень, отримані вченим, були фундаментальними і зробили значний внесок у розвиток фізики і математики.

Саме в Україні М.М. Боголюбов заснував школу нелінійної механіки і теоретичної фізики. Значної уваги Боголюбов приділяв і підготовці молодих науковців. Його дуже любили студенти і підкреслювали майстерність у вирішенні будь-яких проблем у галузях науки.

Помер М. Боголюбов 13 лютого 1991 року і був похований на Новодівочому цвинтарі, м. Москва.

У 2009 році в центрі села Велика Круча на Полтавщині був встановлений пам'ятник великому математику і фізику ХХ століття з написом: «Вченим я став у Великій Кручі», а

також у Великокручанській школі було відкрито кімнату-музей вченому. У ній зібрано багато матеріалу про життя і творчість Боголюбова, а також такий унікальний експонат, як парта, за якою він навчався, та зразок оформлення будинку, в якому на той час проживала родина Боголюбових.

На честь 100-літнього ювілею Велику Кручу відвідали сини Миколи Миколайовича – Павло і Микола, а також брат Олексій Миколайович Боголюбов, якому на той час уже було 91 рік.

Збирає матеріали і експонати, підтримує пам'ять про великого вченого Леонова Людмила Миколаївна – завідувач музейної кімнати, вчитель математики Великокручанської школи.

Література

1. Николай Николаевич Боголюбов математик, механик, физик: Сборник воспоминаний. – Дубна, 1994.
2. Т.В.Путята, Б.Н.Фрадлин: «Діяльність видатних механіків на Україні», Київ 1952.
3. Ковальчук В.В. Фізика в Україні в XIX-XX столітті: Історія, здобутки, особистості. Навчальний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 280 с.
4. https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Боголюбов_Микола_Миколайович
5. http://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2008-13-5/svit-2008-13-5-14-zagorodniy_chryapa.pdf

Грищенко О.С. Пудченко С.А. М.М. Боголюбов – творець фізики сучасності

Анотація. Стаття присвячена дослідженню життя і діяльності видатного українського вченого у галузі математики, фізики, механіки Боголюбова Миколи Миколайовича.

Ключові слова: Микола Миколайович Боголюбов, математик, фізик-теоретик, теорія надтекучості, нелінійна механіка, варіаційне числення.

Пудченко С.А., Грищенко О.С. Н.Н. Боголюбов - создатель физики современности.

Анотация. Статья посвящена исследованию жизни и деятельности выдающегося украинского ученого в области математики, физики, механики Боголюбова Николая Николаевича.

Ключевые слова: Николай Николаевич Боголюбов, математик, физик-теоретик, теория сверхтекучести, нелинейная механика, вариационное исчисление.

Gryshenko O.S., Pudchenko S.A. N.N. Bogolyubov, creator of the physics of our time

Abstract. The article investigates the life and work of the famous ukrainian scientist in the field of mathematics, physics, mechanics Nikolay Bogolyubov.

Key words: N.N. Bogolyubov, mathematician, theoretical physicist, theory of superfluidity, nonlinear mechanics, calculus of variations.

Бойчук В.М., Стинська В.В, Паращук Т.О., Гасюк І.М. ПРОЕКТИ ЯК ІННОВАЦІЯ У ТЕХНОЛОГІЯХ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	104
Бойчук Т.О. СИСТЕМА ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ З ЕКОНОМЕТРІЇ	106
Бродин І.І., Кланічка В.М, Ліщинський І.М. РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	107
Бродин І.І., Ліщинський І.М., Бойчук В.М., Гасюк І.М., Яблонь Л.С УРОК ФІЗИКИ У ТЕХНОЛОГІЇ ОСОБИСТІСНО– ЗОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ	110
Василенко Н.М. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ТЕОРІЇ НАТУРАЛЬНИХ ЧИСЕЛ В КУРСІ «ЧИСЛОВІ СИСТЕМИ» СТУДЕНТАМИ МАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНИХ ВУЗІВ	113
Головко М.В. СТАНОВЛЕННЯ КУРСУ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ	115
Гончаренко Я.В. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МАТЕМАТИКА»	118
Горбачук І.Т., Горбачук В.О., Мусієнко Ю.А. ДЕЯКІ ПИТАННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ І ПЕРСПЕКТИВИ	120
Грищенко О.В., Сергієнко В.П. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ	123
Грищенко О.С., Пудченко С.А. М.М. БОГОЛЮБОВ – ТВОРЕЦЬ ФІЗИКИ СУЧАСНОСТІ.....	125
Демкова В.О. ЛАБОРАТОРНА РОБОТА «ОСВОЄННЯ МЕТОДІВ ПРОВЕДЕННЯ ФІЗИЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ» ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ	127
Дідовик М.В. ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЯ ТА НАСТУПНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИКИ ТА МАТЕМАТИКИ.....	130

Матеріали доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції
«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ»,
присвяченої 95-річчю від дня народження доктора технічних наук,
професора Дущенка Віктора Павловича

НПУ імені М.П.Драгоманова
25-26 травня 2017 року
м.Київ, Україна

Редакційний комітет

Горбачук Іван Тихонович – кандидат фізико-математичних наук, професор(голова редакційного комітету).

Горбачук Василь Олександрович – асистент кафедри методики та методології навчання фізико-математичних дисциплін вищої школи.

Січкач Тарас Григорович – кандидат фізико-математичних наук, професор.

Сушко Олександра Сергіївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики та методології навчання фізико-математичних дисциплін вищої школи

Пудченко Сергій Анатолійович – аспірант методики та методології навчання фізико-математичних дисциплін вищої школи.

Шут Микола Іванович – доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України.

Редакційний комітет не завжди поділяє погляди авторів матеріалів конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за добір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Матеріали друкуються мовою оригіналу.

Технічне редагування, верстка – **Мусієнко Юлія Анатоліївна**

Підписано до друку 22.05.2017 р. Формат 60х84/8.

Папір офісний. Гарнітура Times New Roman.

Ум. др. арк. 29,06. Обл.-вид. арк. 16,92

Тир. 100 прим. Зам. № 161.

Віддруковано з оригіналів.

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідоцтво про реєстрацію ДК № 1101 від 29.10.2002. (044) 234-75-87
Віддруковано в друкарні Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова (044) 239-30-26